

از حسام الدین دولت آبادی

دولت قوام در اواخر دوره
چهاردهم بعجهزمان با اکثریت
یک رأی یعنی رأی دئیس بر سر
کار آمد و بارفتن و بازگشت در
مسکو و جلوگیری در تشکیل
مجلس فترت پیش آوردودیری
نگذشت که کابینه خودرا ترمیم
و دکتر کشاورز را بهجای بهار
(ملک الشمرا) بوزارت فرنگ
آنروز (آموزش و پرورش امروز)
ایرج اسکندری را بهجای مورخ
الدوله سپهر که اورا هم مدتی
بکاشان تبعید کرد بوزارت
پیشه و هنر (اقتصاد فعلی) دکتر
مرتفقی بزدی را بوزارت بهداشتی
انتخاب کرد. آقایان هم کمدمتها
بود در انتظار وزارت و در حسرت
فرماندهی بسن میپردازد بر خر
مراد سوار و دو اسبه تاختند و
با دموکراتهای قلابی آذربایجان
هم همکاری و میگساریها کردند،
تا رفته رفته حقیقت خود را نشان
داده و فریب خوردگان از دور و
بر شان رفتند.

اما احمد قوام در این اثناء
دست بشکمبل لحزب دولتشی
دموکرات زد و هر کس را سری

✿ سر نوشت زندانیان سیاسی

✿ تحولات در دولت قوام

✿ کار حزب توده

✿ تشکیل حزب دموکرات

✿ دولتی قوام

✿ سرپرست انتخابات

✿ انتخابات دوره ۱۵ اصفهان

✿ و اشکال فنی آن

✿ چک پنج میلیون ریال

دبیاله حکومت احمد قوام

عبدالحسین نیک پور. سید علی بوبمانی . سید هاشم و کیل . احمد شریعت زاده انصافا دار و دسته و دوستانی داشتند چندان بی سابقه هم نبوده بعضاً حتی سابقه و کالت نیز در تهران داشتند. ولی در شهرستانها بیشتر شرط کار عضویت حزب بود اما رعایت محلی بودن و شناسائی در میان مردم نیز تاحدی ملحوظ میگشت.

اما انتخابات اصفهان .

این جانب که شش ماه در زندان سیاسی بودم با آغاز انتخابات آزاد شدم تیمسار سرپاس صفاری سنا تور فیلی که آنروز رئیس شهر بانی بود و با این جانب هم دوستی و محبت داشت خلیلی در زندان هم از پرسش و نوازن مضایقه نمیکرد. روز خلاص من از زندان اظهار داشت که دوستانه توقع دارم این دوسروزه ساعتی را بمقابلات نخست وزیر (احمد قوام) برویم این جانب هم قبول کردم و پیش از ظهر روز پنجم آزادی خود بااتفاق تیمسار صفاری رفیم در عمارت وزارت

هو سناتک و دلی هر جایی و پائی هرزه گرد بود در آنجا جمع کرد از قروش جواز صدور خواز بار هم صندوق حزب پول و پله یافت گرچه آنچه وسایط بجیب میزدند از آنچه بصدق حزب میرفت خیلی بیشتر بود ولی حزب هم میگشت و نقشه انتخابات حزبی را ۱۱۱ طرح میکرد .

البته حزب توده از اول میدانست که تشکیلات حزب قلابی دموکرات دولتی چیزی جز باطل السحر توده نیست اما جرئت مبارزه و سرو صدا راه انداختن نداشتند یعنی تصور میکردند قوام با آنها سهمی میدهد اما بزودی روشن شد که برای حزب توده وزراء آن غیر از چند روز و زادت و نکبت شکست چیزی باقی نمانده است و قوام کهنه کار همه چیز را فدای خود وغور در جاه طلبیش خواهد کرد. حزب دولتی هم برای نامزد های انتخابات در تهران مخلوطی خاص از دوستان و کسانش تشکیل داد که برخی از آنها مانند : دکتر علی امینی، دکتر آشتیانی

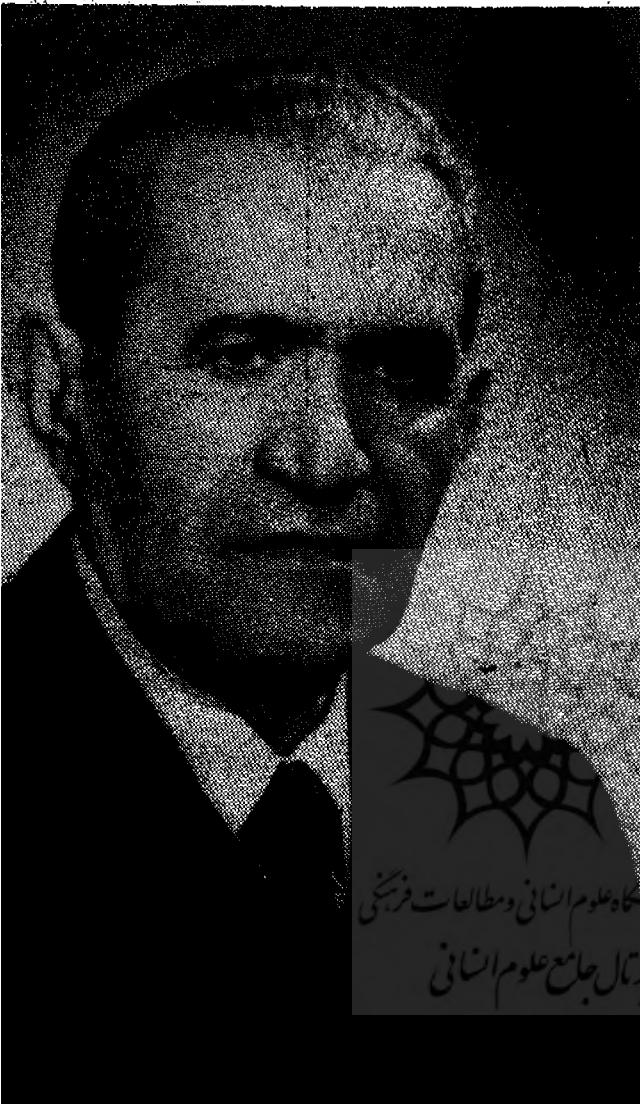
سیاست
و
قلاش

خارجه نزد قوام در درود به اطاق
با اینکه اکثر برای وزراه خود
هم تواضع نمیکرد جلو من
برخاست و مرا نزد خود نشاند
تیمسار صفاری هم در صندلی
مقابل نشست . آنگاه ابراز تألف
از حادته زندان من کرد و اظهار
داشت اینگونه پیش آمد های
سیاسی گاهگاه جنبه فداکاری در
رای مملکت دارد که شما خانواده
دولت آبادی هم از استقبال آن
در راه میهن هیچگاه روگردن
نیوده اید .

دد حضور ایشان تکرار کرد و
صریحاً گفت که با یکدیگر
ملاقات و زودتر بروید اصفهان .
اما اینجانب در سیما آقای اعزاز
احساس رضایت نکرد .
دد آن موقع هم ایشان با
وجود استفاه از مقام و زارت روی
بستگی خاص الخاص بقوام نزد
اوه روز حضور یافت و کار میکردند
خلاصه این جلسه خاتمه
یافت ولی آقای نیک پی از
ملاقات و مذاکره با این جانب
امساک کردند .

این جانب هم پس از دو سه
روز معطلی بجانب اصفهان عزیمت
و مورد استقبال دوستانم قرار
گرفتم که پیش از نود در صد
سزان روحانی . رجال .
فرهنگیان . تجار . کارگران
و کشاورزان بودند و با همه عواطف
برادری از دیرگاه داشته و هنوز
هم که گوش خانه نشسته ام بهمان
حدت و شدت و معنویت داریم .
روز های اول تا پنج
گذشت و روز و شب من بدربیافت
عواطف و احساسات و دیدار مردم
گذشت روز پنجم آقای سرهنگ

اکنون هم با اطلاعی که از
موقعیت شما در اصفهان و مردم
آنسامان دارم میل دارم زود تر
باصفهان عزیمت و در مورد
انتخابات هم با عزیزالله خان
(مقصود آقای اعزاز نیک پی)
همکاری نمایم . در این موقع
تیمسار صفاری هم مطالبی بیان
کرد و نسبت باین جانب اظهار
محبت و صمیمیت نمود . آنگاه
آقای اعزاز را خواست . ایشان
هم وارد شدند و بر عایت احترام
نسبت بر ایس و پیشوای خود
ایستادند . عین آن مطالب را قوام

دانشپور که امروز گویا سرتیپ بازنیسته است ازمن وقت ملاقات خواست آنهم در خلوت این جانب شبی را با وقت دادم که در لباس سویل باضافه عباوی که بر دوش داشت بی‌من وارد شد. ظاهری آرام و ساکت مانند یک فرد پلیس تو داد داشت پس از احوالپرسی اظهار داشت که از موقعیت شما در اصفهان مطلع بودم و این چند روز هم پیش از خود دیده ام. اما من آمده‌ام اصفهان برای انتخاب آقای نیک پی و اگر بن قول همکاری بدھید دیگر کاری ندارم. من جواب دادم که با آقای نیک پی دوستی و سابقه دارم اصولاً هم ایشان فردی شایسته هستند دوستانی هم دارند علاوه بر این من کاندیدی ندارم که با ایشان توان مخالفت داشته باشم. بعداً هم شنیدم گزارش جامعی از اوضاع انتخابات اصفهان و توجه مردم با این جانب برای مرکز فرستاده بود.

در تهران هم غیر از نامزدی آقای نیک پی با شادروان حاج

حسام‌الدین دولت آبادی

سیاست
و
قلالش

که مشکل فنی را باسانی رفع می کرد چاره نبود. اما البته مشکلات دیگر کار مورد توجه قرار نگرفت که مردم هم باسانی تن نغواهند داد که بخواسته آنها توجه نشود این بود که کار بافتتاح کشید با اینکه اکثر طبقات مردم با اوضاع واحوال آنروز باقایان نیک پی و امین رأی میدادند زیرا کسی نبود که پای بیمیدان بگذارد.

در اینجا آفای ابوالقاسم امینی استاندار که شهرت زیاد بدرستی و راستی دارد !!! دامن همت بکمرزد و با اعزام ناصر قلی اصدری بپخداری موقع سده (همایون شهر) و فرستادن صاحقرانی خوش قیافه بدباطن بارستان و عوض کردن مندوق آنها و ابطال صندوق کوهپایه یعنی ازین بردن هفت هزار رأی در ارستان و چهار هزار رأی در کوهپایه - نهزار رأی در سده اماد حد نصاب آراء را که از نمایندگان اصفهان ده هزار رأی افزون بود با ابطال بیست هزار رأی مردم بیچاره رسائیدند

میرزا حبیبالله امین التجار که یکی از بیکان و رادرمندان اصفهان بود صحبتی نشده بود اما اما ، یک اشکال فنی در کار بود و آن تأمین مخارج سری و علنی انتخابات بود که نه دولت آبادی پولی داشت که خرج کننده کسی از او توقیع داشت چنانچه در تمام دفاتر که این جانب از اصفهان انتخاب شده بودم دوستان من برای کار انتخابات از جان ودل پذیرانی و مخارج آمدورفت حوزه هاراه بیک از جیب فتوت خود دادند .

امین التجار هم که مورد تصویب احمد قوام قرار گرفته بود پولی نمیداد که بتوان به کیسه سران و مقامات رسمی و حزبی ریخت . آقای نیک پی هم که خود از هر دولت بزرخوردار بود و سر کیسه اش نیز آنقدر ها شل نیست که چیزی از آن در آید و بمصرف لازم برسد . بنابراین اشکال فنی در کار بود که غیر از رانین حسام دولت آبادی علی رغم میل و دلخواه اکثریت قاطع مردم و آوردن آفای صفا امامی

که حسام دولت آبادی در حوزه اصفهان از آقای صفا امامی شکست خورد . البته بگوش قوام اسلطنه هم از زبان مظفر فیروز رسانیده بودند که اگر دولت آبادی بمجلس راه یابد بن عليه تو اعلام جرم خواهد کرد واورا سخت تر رسانیده بودند .

اما موضوع چک پنج میلیون ریالی حوزه برخوار اصفهان که من کن آن دولت آباد و مولد چهارصد ساله اجدامن میباشد بادهات بزرگ اطراف آن مانند : گز ، دستگرد ،

حبیب آباد و غیره در کارا انتخابات وحدت کلمه داشتند زیرا مالک عمه گز آقایان برومند های گزی و مالک دستگرد آقایان برومند های دستگردی همکی برادران و دوستان گرامی من بوده و هستند .

لذا پس از اینکه از چهره استاندار و اعمال او بنام دولت و حزب دموکرات قلابی پرده بر افتاد این حوزه انتخابات برخوار که رئیس انجمن آن آقای محمد تقی خان برومند

دوست مهریان و برادر ارجمند من بود تصمیم گرفتند یک رأی از نه هزار رأی آنچهار بیان آقای صفا امامی ندهند .

در این گیرودار بعد از نیمه شبی آمدند مرا از خواب بیدار کردند که آقایان برومند ها آمده اند کار لازم دارند من آمدم در اطاق پائین شادروان مر حوم آقامحمد خان برومند و دانشمند گرامی آقای حیدرعلی برومند و برادر ایشان آقای محمد رضا خان آمدن داده اطاق و در راسته پرده ها را هم کشیدند .

آنکه یک برگ چک در وجه حامل بمبلغ پانصد هزار تومان در آوردند که آقای صفا امامی آمده است و این چک را آورده که مقداری رأی در مندوخ برخوار اجازه بدھید باو داده شود و نظر باینکه با وجود اکثریت قاطع دولت نخواهد گذاشت شما انتخاب شوید ما این چک را آورده ایم تسلیم شما نمائیم و آن اجازه را بگیرید .

من گفتم آقای برومند اول چک را بر دارید بگذارید جیتان

نامه ها و اظهار نظر ها

یقین از صفحه ۸

فرماندار اداره می‌شدمانند گیلان اصفهان
مازندران و کرمان .)

۳- مرحوم مرآت د مرداد ۱۳۱۷
به کفالت وزارت فرهنگ و سپرستی
دانشگاه تهران منصوب نشد و پس از یکسال
انجام وظیفه در سمت کفالت در شهر یور
و زیر گردید . ۱۳۱۸

۴- از مشاغل دیگر آن مرحوم که
از قلم افتاده است وزارت بهداری است که
پس از شهریور ۲۰ و تشکیل کاینه فروغی
آقای صدیق اعلم جای او را گرفت و او
بوزارت بهداری رفت.

۵- مرتضی قلی خان ممتاز الملک پدر همسر مرحوم آتمدتها وزیر معارف بوده ولی هیچ وقت نماینده مجلس و رئیس مجلس نشد . آنکس که در دوره اول رئیس مجلس بوده ممتازالدوله است نه ممتاز الملک (اسماعیل ممتاز پدر جناب ممتاز معاون فعلی وزارت کشوری) برای مرید اطلاع خواستند گان مجله اضافه مینماید که من آت در پاریس در دانشکده پلوا تحصیلات عالی خود در رشته ریاضی پایان داده بود سالها ناظم و استاد دارالعلوم عالی بود از آثار عمدۀ او ساختن مدارس است که در تمام شهرها بخش مخور

ارادتمند باقر عاقلی

و بعد عرايچ مرا گوش کنيد.
 آندر حوم بي اختياه گفت
 فلااني پانصد هزار تoman است
 اگر میخواهید همین شبانه آن
 را نقد کنم و بباورم . من گفتم
 خير من احتياج بپول ندارم ،
 احساسات و توجه مردم را هم
 بپول نخریده ايم تا پاپول بفروش
 اذاین گذشته اگر اهل ریا بودم
 هم این پول را میگرفتم و در
 همان برخوار يك بيمارستان مجهم
 ميساختم .

این نکته را مخواهند گان
عزیز باید بدانند که پنج میلیون
ریال سال ۱۳۲۵ یعنی ۲۷ سال
پیش است . ادزش آن بحساب
امروز بیش از پنجمین میلیون
ریال حالیه است :

بالآخره دوستان گرامی
بعداز نیمساعت سکوت بر خاستند
ورفتند و آقایان حیدر علی خان و
محمد رضا خان بر و مند که شهود
طلب بودند ب محمد الله فضل زنده
و باز نهادند.

بهر حال انتخابات دا با
افتضاح بسیار تمام کرد که مدتها
هم کار در مجلس مطرح بود و
آقایان دکتر پقاوی و مکی روی
مراجعات مکرر مردم اصفهان و
ارسال مدارک قطعی موضوع را
تعقیب میکردند.